

Det kongelige Helse – og omsorgsdepartement
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

Helse- og omsorgsdepartementet	
Saksnr.: 2004 05135	Dok.nr.: 134
Arkivkode: 520	Journ.dato: 06.04.05
Avd.: KTA - STE	Saksbeh.: KOH
U.off.:	

HØRING – NOU 2004:18 HELHET OG PLAN I SOSIAL – OG HELSETJENESTENE

Høgskolen i Sør – Trøndelag har valgt å kommentere enkelte områder i utvalgets utredning, ut i fra det høgskolen vurderer som mest sentralt for et helhetlig arbeid innen helse- og sosialsektoren.

Vi kommenterer først valg av modell for harmonisering, før vi kommer med innspill til følgende kapitler:

- Avgjørelser, vedtak og forvaltningsklage (Kap 7)
- Individuell plan (Kap 10)
- Taushetsplikt og personvern (Kap 12)
- Informasjonsflyt i sosial- og helsesektoren og bruk av informasjonsteknologi (IT) (Kap 13)

Generelt ønsker høgskolen å kommentere at feltet som behandles er omfattende og til dels komplisert. Gjennomgående mener vi at utredningen er god og informativ, med velbegrunnede og gode forslag.

Valg av modell for harmonisering

I utvalgets anbefaling er det foreslått tre alternative løsninger til en bedre harmonisering av lovverket. Utvalget har samlet seg om ett alternativ, der en erstatter dagens to lover med en felles harmonisert kommunal sosial- og helsetjenestelov som regulerer kommunenes ansvar, krav til tjenestene, tjenestemottakenes rettigheter, beslutningsprosess og klageadgang. Høgskolen støtter dette forslaget.

Avgjørelser, vedtak og forvaltningsklage (Kap 7)

Når det gjelder spørsmålet om omfanget av fylkesmannens prøving, er utvalget delt. Her støtter høgskolen flertallets vurdering, som foreslår at fylkesmannen skal ha anledning til å prøve alle sider av et vedtak på lik linje med det som ellers gjelder ved klagebehandling, jf. Forvaltningslovens § 34, andre avsnitt.

Individuell plan (Kap 10)

Høgskolen støtter utvalgets forslag til regler for individuell plan og er enig med utvalget i at individuell plan vil være et viktig virkemiddel for et mer planmessig og koordinerende opplegg for personer med sammensatte og langvarige hjelpebehov. Individuell plan vil sikre et tilbud som i større grad enn tidligere er basert på helhetstenking og som er tilpasset den enkeltes behov. Ikke minst vil individuell plan gi større grad av forutsigbarhet for tjenestemottaker og hindre pulverisering av ansvar.

Utvalget legger til grunn at det viktigste med bruken av individuelle planer er selve prosessen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker og mellom tjenesteytere knyttet til arbeidet med planen. Koordineringsbehovet kan sies å være det avgjørende underliggende hensyn for innføring av individuell plan. Høgskolen sier seg enig i at behovet for koordinering er svært stort.

Den rettslige utformingen av retten til individuell plan er forskjellig i sosialtjenesteloven og helselovgivningen. Høgskolen støtter utvalgets forslag om at den nye loven skal inneholde generelle bestemmelser om reguleringen av retten til individuell plan. Høgskolen støtter også forslaget fra utvalgets flertall om en lovbestemmelse som etablerer en rettslig plikt for kommunen til på eget initiativ å utarbeide individuell plan for alle tjenestemottakere med behov for langvarige og koordinerte tilbud.

Taushetsplikt og personvern (Kap 12)

Høgskolen støtter utvalget i dets vurdering av at bestemmelsene som angår taushetsplikt og personvern innen helse- og sosialsektoren er uoversiktlige og dermed vanskelige å praktisere slik de fremstår i dag. Videre støtter høgskolen utvalget i dets vurdering av at taushetsplikten ikke bør være strengere i helsetjenesten enn i sosialtjenesten. Taushetsplikten bør være like streng i begge tjenester. Høgskolen støtter også utvalget i at det bør være ett felles sett med bestemmelser som harmoniserer med Helsepersonelloven. Utvalgets oppfatning om at ideelt sett bør Forvaltningslovens og Helsepersonellovens bestemmelser harmoniseres, samt utvalgets forslag til begrensning og varsomhet ved bruk av taushetspliktbelagt informasjon (med samtykke), i forbindelse med ansettelser og forsikringsforhold støttes.

Utvalget bruker begrepet "need to know" om omfanget av opplysninger den enkelte tjenesteyter har behov for å kjenne til. Høgskolen mener at begrepet er dekkende, men at det ikke nødvendigvis er et entydig begrep. Utvalget foreslår en vridning av dagens system, som gjør det mulig å følge tjenestemottakeren på tvers av tradisjonelle skillelinjer mellom etatene. Høgskolen ser på dette som en positiv vridning som er til nytte for tjenestemottaker. Imidlertid ville denne organiseringen stille sterke krav til tjenesteyter, både når det gjelder god formidling av informasjon og en god forståelse av hva hver tjenesteyter "need to know". Forslaget innebærer at nødvendig informasjon aktivt må gjøres tilgjengelig for samarbeidende personell, forutsatt at tjenestemottaker ikke motsetter seg dette. Høgskolen støtter utvalget i deres vurdering av at det fortsatt er en plikt for tjenesteyter å passivt og aktivt hindre at andre får tilgang til eller kjennskap til informasjon som kommer fram i arbeidet innefor helse- og sosialtjenestene.

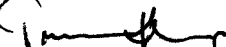
Informasjonsflyt i sosial- og helsesektoren og bruk av informasjonsteknologi (IT) (Kap 13)

Høgskolen støtter utvalgets oppfatning av at nødvendige opplysninger skal følge den enkelte tjenestemottaker i den kommunale sosial - og helsetjenestens tiltakskjede, og at all informasjon er

underlagt samme beskyttelse uansett hvor den befinner seg. Høgskolen støtter også utvalget i at nye regler ikke må basere seg på begrensninger i dagens IT-systemer. Samtidig er det et poeng at dagens regelverk må ta inn over seg dagens situasjon. Utvalgets forslag innebærer en forenkling, men er også kostnadskrevende med hensyn til kunnskap og investeringer i IT. Kommunene må få en mulighet til å investere i den teknologien som forutsettes er tilstede ved innføringen av nytt regelverk.

En sømløs og helhetlig løsning for tjenestemottaker er et spennende forslag, og denne løsningen vil uten tvil være et bidrag til et bedre og mer helhetlig tilbud til tjenestemottaker. Som før nevnt stiller dette krav til den enkelte tjenesteyter både når det gjelder formidling av presis og relevant informasjon, og en god og enhetlig forståelse av hva den enkelte trenger å vite for å utøve tjenester til mottaker. "Need to know" - prinsippet kan bli et sårbart punkt.

Med hilsen

Torunn Klemp
rektor

Tove Rødder
studiedirektør